Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 19ης Δεκεμβρίου 2018*

«Προδικαστική παραπομπή – Γεωργία – Κανονισμός (ΕΚ) 510/2006 – Άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′ – Κανονισμός (ΕΕ) 1151/2012 – Άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′ – Προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προελεύσεως – Αίτηση τροποποιήσεως των προδιαγραφών – Χοιρομέρι προερχόμενο από την περιοχή του Μέλανος Δρυμού, Γερμανία ("Schwarzwälder Schinken") – Ρήτρες συσκευασίας εντός της περιοχής παραγωγής – Δυνατότητα εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) 510/2006 ή του κανονισμού (ΕΕ) 1151/2012»

Στην υπόθεση C-367/17,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Bundespatentgericht (ομοσπονδιακό δικαστήριο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, Γερμανία) με απόφαση της 18ης Μαΐου 2017, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 13 Ιουνίου 2017, στο πλαίσιο της δίκης

S

κατά

EA,

EB,

EC,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Silva de Lapuerta, Αντιπρόεδρο, προεδρεύουσα του πρώτου τμήματος, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, C. G. Fernlund και S. Rodin (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: H. Saugmandsgaard Øe

γραμματέας: C. Strömholm, διοικητική υπάλληλος,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 17ης Μαΐου 2018,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η S, εκπροσωπούμενη από τον J. Schwarze και από τον U. Gruler, Rechtsanwalt,

– η EC, εκπροσωπούμενη από την K. Sandberg και τον V. Schoene, Rechtsanwälte,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

– η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον G. Eberhard,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από την B. Eggers, καθώς και από τους B. Hofstötter, I. Naglis και D. Bianchi,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του κανονισμού (ΕΚ) 510/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ 2006, L 93, σ. 12), καθώς και του κανονισμού (ΕΕ) 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων (ΕΕ 2012, L 343, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της ενώσεως S, αφενός, και των ΕΑ, ΕΒ και ΕC, αφετέρου, με αντικείμενο απόφαση με την οποία το Deutsches Patent- und Markenamt (γερμανικό γραφείο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και σημάτων, στο εξής: DPMA) απέρριψε την αίτηση της S για τροποποίηση των προδιαγραφών της προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως (στο εξής: ΠΓΕ) «Schwarzwälder Schinken» (χοιρομέρι Μέλανος Δρυμού), καθόσον η τροποποίηση αυτή αφορούσε τις ενδείξεις σχετικά με τον τεμαχισμό και τη συσκευασία.

Το νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, του κανονισμού 510/2006 ορίζει τα εξής:

«Οι προδιαγραφές του προϊόντος περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα ακόλουθα:

[…]

ε) περιγραφή της μεθόδου παρασκευής του γεωργικού προϊόντος ή του τροφίμου και, ενδεχομένως, τις τοπικές, αυθεντικές και συνήθεις μεθόδους, καθώς και στοιχεία σχετικά με τη συσκευασία, όταν η αιτούσα ομάδα, κατά την έννοια του άρθρου 5 παράγραφος 1, ορίζει και αιτιολογεί ότι η συσκευασία πρέπει να πραγματοποιείται στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα, ή να εξασφαλίζεται η καταγωγή ή να εξασφαλίζεται ο έλεγχος».

4 Το άρθρο 5, παράγραφος 1, πρώτο και δεύτερο εδάφιο, του κανονισμού αυτού ορίζει τα ακόλουθα:

«Μόνο μια ομάδα δικαιούται να υποβά[λ]ει αίτηση καταχώρισης.

Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ως “ομάδα” νοείται, ανεξάρτητα από τη νομική της μορφή ή σύνθεση, κάθε οργάνωση παραγωγών ή μεταποιητών οι οποίοι ασχολούνται με το ίδιο γεωργικό προϊόν ή τρόφιμο. Στην ομάδα μπορούν να συμμετέχουν και άλλοι ενδιαφερόμενοι. Ένα φυσικό ή νομικό πρόσωπο μπορεί να εξομοιούται προς ομάδα, σύμφωνα με τους λεπτομερείς κανόνες που αναφέρονται στο άρθρο 16 στοιχείο γ).»

5 Το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) 1898/2006 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού 510/2006 (ΕΕ 2006, L 369, σ. 1), ορίζει τα εξής:

«Εάν η αιτούσα ομάδα προσδιορίζει στις προδιαγραφές του προϊόντος ότι η συσκευασία του γεωργικού προϊόντος ή του τροφίμου που αναφέρεται στο στοιχείο (ε) του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 πρέπει να εκτελείται στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή, οι περιορισμοί αυτοί της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και παροχής υπηρεσιών πρέπει να αιτιολογούνται, ειδικά για το προϊόν.»

6 Ο κανονισμός 510/2006 καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε, από τις 3 Ιανουαρίου 2013, από τον κανονισμό 1151/2012.

7 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε', του κανονισμού 1151/2012 ορίζει τα ακόλουθα:

«1. Η προστατευόμενη ονομασία προέλευσης ή [ΠΓΕ] είναι σύμφωνη με προδιαγραφές οι οποίες περιλαμβάνουν τουλάχιστον:

[...]

ε) περιγραφή της μεθόδου παραγωγής του προϊόντος και, κατά περίπτωση, των γνήσιων και πάγιων τοπικών μεθόδων, καθώς και πληροφορίες σχετικά με τη συσκευασία, εφόσον το αποφασίσει η αιτούσα ομάδα και αιτιολογήσει επαρκώς γιατί το συγκεκριμένο προϊόν πρέπει να συσκευάζεται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής, προκειμένου να διασφαλισθεί η ποιότητα, η καταγωγή ή ο έλεγχος, λαμβανομένου υπόψη του δικαίου της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών και την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών».

Τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

8 Κατόπιν αιτήσεως της S, η ονομασία «Schwarzwälder Schinken» έχει καταχωρισθεί ως ΠΓΕ από τις 25 Ιανουαρίου 1997.

9 Με την από 23 Μαρτίου 2005 αίτηση, η S ζήτησε από το DPMA διάφορες τροποποιήσεις των προδιαγραφών της ΠΓΕ «Schwarzwälder Schinken», σύμφωνα με το άρθρο 9 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2081/92 του Συμβουλίου, της 14ης Ιουλίου 1992, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων (ΕΕ 1992, L 208, σ. 1).

10 Για την εξέταση της εν λόγω αιτήσεως για τροποποίηση, το τμήμα σημάτων 3.2 του DPMA συγκέντρωσε γνωμοδοτήσεις από ειδικούς και ενδιαφερομένους οργανισμούς.

11 Μετά την παραλαβή των εν λόγω γνωμοδοτήσεων, η S, με υπόμνημα της 13ης Φεβρουαρίου 2007, το οποίο περιήλθε στο DPMA στις 15 Φεβρουαρίου 2007, υπέβαλε νέα αίτηση για τροποποίηση των προδιαγραφών, λαμβάνοντας υπόψη τις ως άνω γνωμοδοτήσεις.

12 Κατά της ανωτέρω αιτήσεως ασκήθηκαν τρεις ανακοπές, μία εκ των οποίων από την EC, η οποία κατέθεσε παρατηρήσεις στην παρούσα διαδικασία. Η EC είναι μεγάλης κλίμακας διανομέας προϊόντων με βάση το κρέας και διεκπεραιώνει επί του παρόντος τον τεμαχισμό και τη συσκευασία του «Schwarzwälder Schinken» εκτός της περιοχής παραγωγής.

13 Με απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2008, το DPMA απέρριψε την αίτηση για τροποποίηση των προδιαγραφών κατά το μέτρο που αφορά τις ενδείξεις σχετικά με την κοπή και τη συσκευασία, με την αιτιολογία ότι η εν λόγω αίτηση αντέβαινε στις διατάξεις του κανονισμού 510/2006.

14 Η S άσκησε προσφυγή με αίτημα να μεταρρυθμισθεί το μέρος εκείνο της αποφάσεως του DPMA που απέρριπτε την εν λόγω αίτηση τροποποιήσεως.

15 Με απόφαση της 13ης Οκτωβρίου 2011, το Bundespatentgericht (ομοσπονδιακό δικαστήριο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, Γερμανία) ακύρωσε την απόφαση του DPMA και απεφάνθη ότι η αίτηση τροποποιήσεως των προδιαγραφών πληρούσε τις απαιτήσεις του κανονισμού 510/2006.

16 Η EC άσκησε αίτηση αναιρέσεως κατά της ανωτέρω αποφάσεως ενώπιον του Bundesgerichtshof (Ανωτάτου Ομοσπονδιακού Δικαστηρίου, Γερμανία).

17 Με διάταξη της 3ης Απριλίου 2014, το Bundesgerichtshof (Ανώτατο Ομοσπονδιακό Δικαστήριο) αναίρεσε την από 13 Οκτωβρίου 2011 απόφαση του αιτούντος δικαστηρίου και ανέπεμψε την υπόθεση σε αυτό.

18 Στο πλαίσιο αυτό, το Bundesarbeitsgericht (ομοσπονδιακό δικαστήριο διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει η απόφαση επί της αιτήσεως που υποβλήθηκε στις 15 Φεβρουαρίου 2007 ενώπιον της αρμόδιας εθνικής αρχής (εν προκειμένω: του [DPMA]) με σκοπό την τροποποίηση των προδιαγραφών προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως, ώστε ο τεμαχισμός και η συσκευασία του προϊόντος (εν προκειμένω: του Schwarzwälder Schinken) να πραγματοποιούνται μόνο στην περιοχή παραγωγής, να στηριχθεί στον κανονισμό 510/2006 που ίσχυε κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως ή στον κανονισμό 1151/2012 που ισχύει κατά τον χρόνο λήψεως της σχετικής αποφάσεως;

2) Σε περίπτωση που η απόφαση πρέπει να στηριχθεί στον ισχύοντα πλέον κανονισμό 1151/2012:
1.α) Δύναται, λαμβανομένου υπόψη του στοιχείου της διασφαλίσεως της ποιότητας του προϊόντος, το γεγονός ότι η ακατάλληλη μεταφορά του προϊόντος με σκοπό τη μεταποίηση (τεμαχισμός και συσκευασία) σε άλλες περιοχές μπορεί να μειώσει την αυθεντική γεύση, την αυθεντική ποιότητα και τον χρόνο διατηρήσεως του προϊόντος να δικαιολογήσει επαρκώς για το συγκεκριμένο προϊόν, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 1151/2012, το ότι ο τεμαχισμός και η συσκευασία του πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο στην περιοχή παραγωγής;
1.β) Δύνανται, λαμβανομένου υπόψη του στοιχείου της διασφαλίσεως της ποιότητας του προϊόντος, οι προβλεπόμενες απαιτήσεις των προδιαγραφών για τον τεμαχισμό και τη συσκευασία, οι οποίες δεν υπερβαίνουν τους ισχύοντες κανόνες υγιεινής για τα τρόφιμα, να δικαιολογήσουν επαρκώς για το συγκεκριμένο προϊόν, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 1151/2012, το ότι ο τεμαχισμός και η συσκευασία του πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο στην περιοχή παραγωγής;
2.α) Δύναται, καταρχήν, ο κανόνας που προβλέπεται στο πλαίσιο των προδιαγραφών προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως και συνίσταται στο ότι ο τεμαχισμός και η συσκευασία πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο στην περιοχή παραγωγής να δικαιολογείται επαρκώς για το συγκεκριμένο προϊόν, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 1151/2012, για τον λόγο ότι οι ενδεχόμενοι έλεγχοι (των παραγωγών) στην περιοχή παραγωγής (άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, σε συνδυασμό με το άρθρο 36, παράγραφος 3, στοιχείο α′, και το άρθρο 37 του κανονισμού 1151/2012) είναι αυστηρότεροι και παρέχουν εν γένει υψηλότερες εγγυήσεις από τους ελέγχους (των καταχρήσεων) κατά την έννοια του άρθρου 36, παράγραφος 3, στοιχείο β′, σε συνδυασμό με το άρθρο 38 του κανονισμού 1151/2012;

2.β) Σε περίπτωση αρνητικής απάντησης στο δεύτερο ερώτημα [σημείο 2.α)]:

Δικαιολογείται διαφορετική εκτίμηση όταν το προϊόν έχει υψηλή ζήτηση και πέραν της συγκεκριμένης περιοχής και ο τεμαχισμός και η συσκευασία του πραγματοποιούνται σε σημαντικό βαθμό εκτός της περιοχής παραγωγής, ακόμη και αν δεν έχουν διαπιστωθεί μέχρι τούδε συγκεκριμένες περιπτώσεις καταχρηστικής χρησιμοποιήσεως της προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως κατά την έννοια του άρθρου 13 του κανονισμού 1151/2012;

3. Δύναται ο κανόνας που προβλέπεται στο πλαίσιο των προδιαγραφών προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως και συνίσταται στο ότι ο τεμαχισμός και η συσκευασία πρέπει να πραγματοποιούνται μόνο στην περιοχή παραγωγής να δικαιολογείται επαρκώς για το συγκεκριμένο προϊόν, κατά την έννοια του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 1151/2012, για τον λόγο ότι σε διαφορετική περίπτωση δεν εξασφαλίζεται η ανιχνευσιμότητα του μεταποιημένου προϊόντος;

Έχει σημασία, συναφώς, το γεγονός ότι:

α) πρέπει να εξασφαλίζεται η ανιχνευσιμότητα των τροφίμων, ιδίως των τροφίμων ζωικής προελεύσεως, με βάση το άρθρο 18, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιανουαρίου 2002, για τον καθορισμό των γενικών αρχών και απαιτήσεων της νομοθεσίας για τα τρόφιμα, για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων και τον καθορισμό διαδικασιών σε θέματα ασφαλείας των τροφίμων [(ΕΕ 2002, L 31, σ. 1)], σε συνδυασμό με τον εκτελεστικό κανονισμό (ΕΕ) 931/2011 της Επιτροπής, της 19ης Σεπτεμβρίου 2011, σχετικά με τις απαιτήσεις ανιχνευσιμότητας που ορίζει ο κανονισμός (ΕΚ) 178/2002 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τρόφιμα ζωικής προέλευσης [(ΕΕ 2011, L 242, σ. 2)]·

β) πρέπει να εξασφαλίζεται η ανιχνευσιμότητα του προϊόντος μέσω της συμμετοχής των μεταποιητών του προϊόντος σε προαιρετικά από νομικής απόψεως, αλλά υποχρεωτικά εν τοις πράγμασιν, ιδιωτικά συστήματα ασφαλείας;

4. Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως σε ένα εκ των σημείων 1 έως 3 του δευτέρου ερωτήματος:

Δύναται ή επιβάλλεται να προβλεφθεί στο πλαίσιο των προδιαγραφών προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως –ως ηπιότερο μέσο έναντι της υποχρεωτικής μεταφοράς του τόπου τεμαχισμού και συσκευασίας στην περιοχή παραγωγής – ότι οι μεταποιητές του προϊόντος που είναι εγκατεστημένοι εκτός της περιοχής παραγωγής πρέπει να ελέγχονται από τις αρχές και τους οργανισμούς που έχουν την αρμοδιότητα να διενεργούν ελέγχους στην περιοχή παραγωγής σύμφωνα με τις σχετικές προδιαγραφές (άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ζ′, του κανονισμού 1151/2012);

3) Σε περίπτωση που η απόφαση επί της αιτήσεως πρέπει να ληφθεί βάσει του κανονισμού 510/2006 (βλ. πρώτο προδικαστικό ερώτημα), το αιτούν δικαστήριο ζητεί να απαντηθούν τα επιμέρους ερωτήματα που υποβάλλονται στο πλαίσιο του δεύτερου προδικαστικού ερωτήματος με βάση τον κανονισμό 510/2006 και ιδίως με βάση το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, του κανονισμού αυτού σε συνδυασμό με το άρθρο 8 και την αιτιολογική σκέψη 8 του κανονισμού [1898/2006].»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του πρώτου ερωτήματος

19 Με το πρώτο ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν η απόφαση επί αιτήσεως για τροποποίηση των προδιαγραφών μιας ΠΓΕ, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει να λαμβάνεται βάσει του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, του

κανονισμού 510/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 8 του κανονισμού 1898/2006, που ήταν εν ισχύ κατά τον χρόνο υποβολής της αιτήσεως, ή βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 1151/2012, που ισχύει κατά τον χρόνο λήψεως της εν λόγω αποφάσεως. Δεδομένου ότι οι ανωτέρω διατάξεις είναι κατ' ουσίαν πανομοιότυπες, παρέλκει η απάντηση στο πρώτο ερώτημα.

Επί του δευτέρου και επί του τρίτου ερωτήματος

20 Με το δεύτερο και με το τρίτο ερώτημα, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινισθεί αν το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, του κανονισμού 510/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 8 του κανονισμού 1898/2006, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 1151/2012 έχουν την έννοια ότι η απαίτηση να συσκευάζεται ένα προϊόν που φέρει ΠΓΕ, όπως το «Schwarzwälder Schinken», εντός της γεωγραφικής περιοχής της παραγωγής του δικαιολογείται, βάσει του προμνησθέντος άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, εφόσον αποσκοπεί στο να αποτραπεί ο κίνδυνος, τον οποίο ενέχουν για την ποιότητα του προϊόντος η μεταφορά, ο τεμαχισμός ή η συσκευασία εκτός της περιοχής αυτής, στο να εξασφαλισθεί η μέγιστη αποτελεσματικότητα των ελέγχων στη συγκεκριμένη περιοχή και στο να διασφαλισθεί καλύτερα η απαιτούμενη βάσει της ευρωπαϊκής νομοθεσίας ανιχνευσιμότητα του προϊόντος.

21 Το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, του κανονισμού 510/2006 προβλέπει ότι οι προδιαγραφές του προϊόντος περιλαμβάνουν «στοιχεία σχετικά με τη συσκευασία, όταν η αιτούσα ομάδα […] ορίζει και αιτιολογεί ότι η συσκευασία πρέπει να πραγματοποιείται στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή προκειμένου να διασφαλίζεται η ποιότητα, ή να εξασφαλίζεται η καταγωγή ή να εξασφαλίζεται ο έλεγχος» και το άρθρο 8 του κανονισμού 1898/2006 ορίζει ότι «[ε]άν η αιτούσα ομάδα προσδιορίζει στις προδιαγραφές του προϊόντος ότι η συσκευασία του γεωργικού προϊόντος ή του τροφίμου που αναφέρεται στο στοιχείο (ε) του άρθρου 4 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 510/2006 πρέπει να εκτελείται στην οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή, οι περιορισμοί αυτοί της ελεύθερης κυκλοφορίας αγαθών και παροχής υπηρεσιών πρέπει να αιτιολογούνται, ειδικά για το προϊόν».

22 Επιπλέον, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 1151/2012, οι προδιαγραφές της ΠΓΕ πρέπει να περιλαμβάνουν «πληροφορίες σχετικά με τη συσκευασία, εφόσον το αποφασίσει η αιτούσα ομάδα και αιτιολογήσει επαρκώς γιατί το συγκεκριμένο προϊόν πρέπει να συσκευάζεται εντός της οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής, προκειμένου να διασφαλισθεί η ποιότητα, η καταγωγή ή ο έλεγχος, λαμβανομένου υπόψη του δικαίου της Ένωσης, ιδίως όσον αφορά την ελεύθερη κυκλοφορία των αγαθών και την ελεύθερη παροχή των υπηρεσιών».

23 Σύμφωνα με τις ως άνω διατάξεις, η απαίτηση να πραγματοποιείται η συσκευασία ενός προϊόντος που φέρει ΠΓΕ εντός οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής πρέπει να αποσκοπεί στη διασφάλιση της ποιότητας, στην εγγύηση της προελεύσεως ή στην εξασφάλιση του ελέγχου του προϊόντος αυτού.

24 Επιπλέον, πρέπει να υπομνησθεί ότι στη νομοθεσία της Ένωσης υπάρχει η γενικότερη τάση να προβάλλεται η ποιότητα των προϊόντων στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, προκειμένου να προωθηθεί η φήμη τους μέσω, ιδίως, της χρήσεως ονομασιών προελεύσεως οι οποίες τυγχάνουν ιδιαίτερης προστασίας. Η νομοθεσία της Ένωσης αποσκοπεί, επίσης, στην ικανοποίηση των προσδοκιών των καταναλωτών για προϊόντα ποιότητας και βέβαιης γεωγραφικής προελεύσεως, καθώς και στη συμβολή στην αύξηση του εισοδήματος των παραγωγών υπό ίσους όρους ανταγωνισμού, ως αντάλλαγμα της έμπρακτης προσπάθειάς τους να βελτιώσουν την ποιότητα των προϊόντων τους (πρβλ. απόφαση της 3ης Μαρτίου 2011, Κακαβέτσος-Φραγκόπουλος, C-161/09, EU:C:2011:110, σκέψη 34).

25 Εξάλλου, προδιαγραφές που εξαρτούν τη χορήγηση ΠΓΕ, μεταξύ άλλων, από την πραγματοποίηση του τεμαχισμού και της συσκευασίας χοιρομεριού εντός της περιοχής παραγωγής αποσκοπούν στο να παρέχεται στους δικαιούχους της εν λόγω ΠΓΕ η δυνατότητα να διατηρήσουν τον έλεγχο επί ενός από τους τρόπους παρουσιάσεως του προϊόντος αυτού στην αγορά. Σκοπός της επιβαλλόμενης

προϋποθέσεως είναι η κατά το δυνατόν διασφάλιση της ποιότητας και της γνησιότητας του προϊόντος και, συνακόλουθα, της φήμης της ΠΓΕ, της οποίας την ευθύνη αναλαμβάνουν πλήρως και συλλογικώς οι δικαιούχοι της (πρβλ. απόφαση της 20ής Μαΐου 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma και Salumificio S. Rita, C-108/01, EU:C:2003:296, σκέψη 65)

26 Στο πλαίσιο αυτό, προϋπόθεση, όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, πρέπει να θεωρηθεί συμβατή με το δίκαιο της Ένωσης, παρά τα περιοριστικά αποτελέσματά της επί των συναλλαγών, εάν αποδεικνύεται ότι συνιστά μέσο αναγκαίο και όχι δυσανάλογο, δυνάμενο να διασφαλίσει την ποιότητα του επίμαχου προϊόντος, να εγγυηθεί την προέλευσή του ή να εξασφαλίσει τον έλεγχο των προδιαγραφών της εν λόγω ΠΓΕ (πρβλ. απόφαση της 20ής Μαΐου 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma και Salumificio S. Rita, C-108/01, EU:C:2003:296, σκέψη 66).

27 Εν προκειμένω, το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει, όσον αφορά τον κίνδυνο υποβαθμίσεως της ποιότητας του προϊόντος λόγω ακατάλληλης μεταφοράς, ότι ο κίνδυνος αυτός αφορά κάθε προϊόν που διατίθεται στο εμπόριο, είτε αυτό φέρει ΠΓΕ είτε όχι, και ότι η S δεν προέβαλε κανέναν ειδικό κανόνα σχετικό με τη μεταφορά ο οποίος θα μπορούσε να αποτρέψει ενδεχόμενη υποβάθμιση του προϊόντος αυτού.

28 Επ' αυτού, στο μέτρο που σκοπός της απαιτήσεως να συσκευάζεται ένα προϊόν που φέρει ΠΓΕ εντός οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχή είναι, μεταξύ άλλων, η διασφάλιση της ποιότητας του εν λόγω προϊόντος, διαπιστώνεται ότι η απαίτηση αυτή είναι κρίσιμη μόνον όταν η συσκευασία του εν λόγω προϊόντος εκτός της γεωγραφικής περιοχής παραγωγής εγκυμονεί αυξημένους κινδύνους για την ποιότητα του συγκεκριμένου αυτού προϊόντος και όχι όταν ελλοχεύει ο ίδιος κίνδυνος για άλλα παρόμοια προϊόντα.

29 Επιπλέον, το γεγονός ότι οι ειδικοί κανόνες που προέβαλε η S σε σχέση με τον τεμαχισμό και τη συσκευασία είτε είναι συνήθεις στο εμπόριο χοιρομεριών είτε δεν βαίνουν πέραν των κριτηρίων που ισχύουν για την υγιεινή των τροφίμων δεν επιβεβαιώνει ούτε αποκλείει, αυτό καθαυτό, την εμφάνιση αυξημένων κινδύνων σε περίπτωση συσκευασίας του φέροντος ΠΓΕ προϊόντος εκτός της περιοχής παραγωγής.

30 Αντιθέτως, όσον αφορά το γεγονός ότι, με τις αποφάσεις της περί καταχωρίσεως, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει ήδη κάνει δεκτά παρόμοια επιχειρήματα σε σχέση με άλλα ομοειδή προϊόντα, πρέπει να επισημανθεί ότι το αιτούν δικαστήριο δεν υποχρεούται να ελέγξει αν τα προβληθέντα επιχειρήματα δικαιολογούν τη συσκευασία του επίμαχου στην κύρια δίκη προϊόντος εντός οριοθετημένης γεωγραφικής περιοχής με γνώμονα προγενέστερη πρακτική που φέρεται να ακολουθούσε η Επιτροπή με τις αποφάσεις της.

31 Ως προς τον στόχο να εξασφαλισθεί η ανιχνευσιμότητα του προϊόντος, όπως προκύπτει από την αίτηση προδικαστικής αποφάσεως, το επιχείρημα αυτό προβλήθηκε γενικόλογα από την S, χωρίς καμία περαιτέρω δικαιολόγηση, και, κατά συνέπεια, δεν αποδεικνύεται ότι η συσκευασία εντός της γεωγραφικής περιοχής παραγωγής είναι αναγκαία για την εγγύηση της προελεύσεως του προϊόντος.

32 Τέλος, όσον αφορά τον σκοπό να διασφαλισθεί αποτελεσματικός έλεγχος της τηρήσεως των προδιαγραφών, η S διατείνεται ότι, ενώ ένα προϊόν, όπως το επίμαχο στην κύρια δίκη, διατίθεται, σε μεγάλο βαθμό, στο εμπόριο εκτός της γεωγραφικής περιοχής παραγωγής, η αποτελεσματικότητα των ελέγχων είναι εν γένει μεγαλύτερη εντός της εν λόγω γεωγραφικής περιοχής.

33 Επ' αυτού, πρέπει να υπομνησθεί ότι, με την απόφαση της 20ής Μαΐου 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma και Salumificio S. Rita (C-108/01, EU:C:2003:296, σκέψεις 69, 74 και 75) το Δικαστήριο διαπίστωσε ότι εφόσον οι προδιαγραφές της προστατευόμενης ονομασίας προελεύσεως (ΠΟΠ) του επίμαχου στην ανωτέρω υπόθεση προϊόντος ορίζουν τις επιμέρους φάσεις του τεμαχισμού και της συσκευασίας –κατά τις οποίες πραγματοποιούνται πολύ συγκεκριμένες παρεμβάσεις τεχνικού και ελεγκτικού χαρακτήρα που αφορούν τη γνησιότητα, την ποιότητα, την υγιεινή και τη σήμανση,

ορισμένες εκ των οποίων απαιτούν εξειδικευμένες εκτιμήσεις– οι έλεγχοι που διενεργούνται εκτός της περιοχής παραγωγής παρέχουν λιγότερα εχέγγυα ως προς την ποιότητα και τη γνησιότητα του προϊόντος αυτού, από ό,τι εκείνοι που διενεργούνται εντός της περιοχής παραγωγής, τηρουμένης της διαδικασίας που προβλέπουν οι προδιαγραφές.

34 Τούτο συμβαίνει, ιδίως, όταν με τις προδιαγραφές ανατίθεται η διενέργεια ενδελεχών και συστηματικών ελέγχων σε επαγγελματίες που έχουν εξειδικευμένη γνώση των χαρακτηριστικών των οικείων προϊόντων, οπότε είναι δύσκολο να διοργανωθεί αποτελεσματική διεξαγωγή των ελέγχων αυτών στα άλλα κράτη μέλη (πρβλ. απόφαση της 20ής Μαΐου 2003, Consorzio del Prosciutto di Parma και Salumificio S. Rita, C-108/01, EU:C:2003:296, σκέψη 75).

35 Εν προκειμένω, παρότι οι προδιαγραφές του προϊόντος που φέρει την ΠΓΕ «Schwarzwälder Schinken» περιέχουν ειδικούς κανόνες που πρέπει να τηρούνται κατά τον τεμαχισμό και τη συσκευασία του προϊόντος αυτού και παρότι το τελευταίο διατίθεται, σε μεγάλο βαθμό, στο εμπόριο εκτός της γεωγραφικής περιοχής παραγωγής, το αιτούν δικαστήριο φρονεί ότι οι ειδικοί αυτοί κανόνες είναι συνήθεις στο εμπόριο χοιρομεριού ή δεν βαίνουν πέραν των κριτηρίων που ισχύουν στον τομέα της υγιεινής των τροφίμων.

36 Από το σύνολο των προεκτεθεισών σκέψεων προκύπτει ότι το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, του κανονισμού 510/2006, σε συνδυασμό με το άρθρο 8 του κανονισμού 1898/2006, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού 1151/2012, έχουν την έννοια ότι η απαίτηση να συσκευάζεται ένα προϊόν που φέρει ΠΓΕ εντός της γεωγραφικής περιοχής της παραγωγής του δικαιολογείται, βάσει του προμνησθέντος άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, εφόσον συνιστά αναγκαίο και όχι δυσανάλογο μέσο για τη διασφάλιση της ποιότητας του προϊόντος, την εγγύηση της προελεύσεώς του και την εξασφάλιση του ελέγχου των προδιαγραφών της ΠΓΕ. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει αν, όσον αφορά την ΠΓΕ «Schwarzwälder Schinken», η απαίτηση αυτή δικαιολογείται δεόντως από έναν εκ των προμνησθέντων σκοπών.

Επί των δικαστικών εξόδων

37 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σε αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, του κανονισμού (ΕΚ) 510/2006 του Συμβουλίου, της 20ής Μαρτίου 2006, για την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων και των ονομασιών προέλευσης των γεωργικών προϊόντων και των τροφίμων, σε συνδυασμό με το άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΚ) 1898/2006 της Επιτροπής, της 14ης Δεκεμβρίου 2006, σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού 510/2006, και το άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο ε′, του κανονισμού (ΕΕ) 1151/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Νοεμβρίου 2012, για τα συστήματα ποιότητας των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, έχουν την έννοια ότι η απαίτηση να συσκευάζεται ένα προϊόν που φέρει προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη εντός της γεωγραφικής περιοχής της παραγωγής του δικαιολογείται, βάσει του προμνησθέντος άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο ε′, εφόσον συνιστά αναγκαίο και όχι δυσανάλογο μέσο για τη διασφάλιση της ποιότητας του προϊόντος, την εγγύηση της προελεύσεώς του και την εξασφάλιση του ελέγχου των προδιαγραφών της προστατευόμενης γεωγραφικής ενδείξεως. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να εκτιμήσει αν, όσον αφορά την προστατευόμενη γεωγραφική ένδειξη «Schwarzwälder Schinken», η απαίτηση αυτή δικαιολογείται δεόντως από έναν εκ των προμνησθέντων σκοπών.

(υπογραφές)